

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 458/2024-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Karolom Porubčinom, advokátom, Centrum 27/32, Považská Bystrica, proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 27Cod/1/2024-899 z 31. januára 2024 a postupu súdu v tomto konaní a proti postupu Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 16D/277/2014 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu č. k. 27Cod/1/2024-899 z 31. januára 2024. Zároveň sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom krajského súdu v napadnutom konaní v spojení s postupom okresného súdu (ďalej len „súd prvej inštancie“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16D/277/2014. Navrhuje ústavnému súdu zrušiť napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Okrem toho žiada priznať finančné

zadosťučinenie po 10 000 eur od súdu prvej inštancie a krajského súdu, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti [čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] vyslovuje nespokojnosť s postupom súdu prvej inštancie a krajského súdu v jeho dedičskej veci. Súd prvej inštancie poveril (10. marca 2014) súdnu komisárku konaním a rozhodnutím v tejto dedičskej veci. Keďže v rámci konania o dedičstve nedošlo k dohode týkajúcej sa celého majetku, súd prvej inštancie rozhodol autoritatívne tak, že nadobudnutie hnutel'ného a nehnuteľného majetku nachádzajúceho sa v zastavanom území obce potvrdil každému dedičovi podľa dedičských podielov uznesením č. k. 16D/227/2014-833 z 25. mája 2023, a to napriek skutočnosti, že dedičia na prvom pojednávaní vyhlásili, že závet poručiťa uznávajú. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom okrem iného namietal priet'ahy súdu prvej inštancie. O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne a v súvislosti s namietanými priet'ahmi sťažovateľa odkázal na ústavný súd. Sťažovateľ je toho názoru, že napadnutým uznesením krajského súdu došlo k neprípustnému zásahu do jeho označených práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a zároveň postupom súdu prvej inštancie a krajského súdu v jeho dedičskej veci došlo aj porušeniu jeho základného práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

3. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom súdu prvej inštancie a krajského súdu v jeho dedičskej veci a námietky porušenia jeho označených práv napadnutým uznesením krajského súdu.

4. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak (§ 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

II.1. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením krajského súdu:

5. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o ústavných sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) je založená na princípe subsidiarity, tzn. že ústavný súd nastupuje ako nástroj ochrany základných práv a slobôd až po vyčerpaní všetkých dostupných efektívnych prostriedkov na ochranu práv uplatniteľných v zhode so zákonom v systéme orgánov verejnej moci (I. ÚS 36/96, I. ÚS 78/99).

6. Z § 55 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

7. Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

8. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu bolo prípustné dovolanie, ktoré v okolnostiach sťažovateľovej veci predstavovalo účinný dostupný prostriedok ochrany jeho práv.

9. Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. III. ÚS 703/2017, IV. ÚS 158/2018).

10. Podmienka vyčerpania právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi priznáva na ochranu jeho základných práv a slobôd, sa nevyžaduje, ak sťažovateľ preukáže, že tieto právne prostriedky nevyčerpal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa musí preukázať sťažovateľ (I. ÚS 33/03). Sťažovateľ však vo svojej ústavnej sťažnosti vôbec netvrdí, že tento prostriedok nápravy nevyčerpal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, nepožaduje odpustenie vyčerpania dostupného prostriedku nápravy ani žiadne dôvody nepreukázal.

11. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

II.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom súdu prvej inštancie a krajského súdu v dedičskej veci sťažovateľa:

12. Napriek skutočnosti, že konečný návrh (petit) sťažnosti sťažovateľa vykazoval nedostatky (neurčitosť), ktoré by štandardne viedli ústavný súd k výzve na odstránenie nedostatkov, ústavný súd od takejto výzvy upustil a, vychádzajúc z celého obsahu sťažnosti, ustálil predmet tohto konania v najširšom možnom rozsahu, tak ako to je uvedené v záhlaví tohto rozhodnutia.

13. V nadväznosti na to je potrebné konštatovať, že sťažovateľ sa so svojou námietkou porušenia označených práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru na ústavný súd obrátil v čase, keď jeho dedičská vec bola právoplatne rozhodnutá doručením napadnutého uznesenia krajského súdu. Súd prvej inštancie a krajský súd sa v čase doručenia sťažnosti už nemohli dopúšťať zbytočných prietáhov, a tým porušovať označené práva sťažovateľa, keďže všetky do úvahy prichádzajúce úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania vykonali ešte pred doručením ústavnej sťažnosti.

14. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

15. Vychádzajúc z uvedeného, bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu